

جایگاه مطالعات آینده‌نگاری و آینده‌نگری در تبیین اسناد بالادستی نظام سلامت کشور

مجری: دکتر رضا دهنویه تیجنگ

گروه: آینده‌نگری، نظریه‌پردازی و رصد

کلان سلامت

سال پایان: ۱۳۹۴

سال شروع: ۱۳۹۴

چکیده

مقدمه

آینده‌پژوهی، تصویرسازی از آینده با یک متدولوژی مشخص و بر اساس مبانی علمی است و در حوزه سلامت کاربرد فراوانی دارد. آینده‌پژوهی در این بخش به علت پیچیدگی‌های آن، ابعاد متعدد و گستره وسیع، توجه عمومی جامعه بدان، گسترش علوم پزشکی و سرعت رشد علمی، دشوارتر است. از مهم‌ترین اهداف این مستند ارتقای سطح دانش موجود در خصوص آینده‌پژوهی در بخش سلامت کشور است.

روش‌شناسی

با بررسی اسناد رسمی اطلاعات موردنیاز به دست آمد و سپس در عناوین وضعیت موجود و مقایسه با شاخص‌های تعیین‌کننده در برنامه‌ها، عوامل مؤثر و راهکارهای پیشنهادی گزارش تهیه و در اختیار افراد گروه قرار گرفت. سپس با استفاده از نظرات اعضاء گروه گزارش نهایی تهیه و ارائه شد.

یافته‌ها

هرچند که عمدتاً در خارج از ساختار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، نهادهایی به انجام مطالعات آینده‌پژوهی مشغول می‌باشند و اخیراً در سندهای مهم بخش سلامت این مفهوم وارد شده است، منتهی هنوز تا استفاده مناسب از آن در بخش سلامت فاصله زیادی وجود دارد. به نظر می‌رسد با اتخاذ تدابیری جهت استفاده بیشتر از مبانی آینده‌پژوهی در تدوین اسناد بالادستی نظام سلامت کشور می‌توان از مزیت‌های مسلم آن در دستیابی به اهداف تعیین‌شده در اسناد بهره‌مند شد.

بحث و نتیجه‌گیری

در صورت تحقق چنین امری در درجه اول نهادهای درگیر تدوین اسناد بالادستی کشور در وهله بعدی تمامی تأثیرپذیران اسناد که شامل کلیه ذی‌نفعان حوزه سلامت می‌شوند از این موضوع منتفع خواهند شد. از طریق مداخلات گوناگونی می‌توان موجب استفاده بیشتر از مطالعات آینده‌پژوهی در تدوین اسناد بالادستی سلامت در کشور گردید که در این مستند بر ارتقای سطح دانش موجود در خصوص آینده‌پژوهی در بخش سلامت کشور از طریق تهیه مقالات و تهیه نشریات مرتبط و همچنین انتشار مطالب مرتبط با آینده‌پژوهی در روزنامه‌های کثیرالانتشار حوزه سلامت کشور تمرکز شده است.

کلیدواژه: آینده‌نگاری، آینده‌نگری، آینده‌پژوهی، اسناد بالادستی، نظام سلامت.